

Sfântul Vincențiu, mărturisitorul milostivirii lui Dumnezeu

Tabloul Sfântului Vincențiu înconjurat de copii este imaginea care-l reprezintă cel mai bine ca Sfântul Vincențiu cel milostiv.

Dar știm cu toții că operele de milostivire ale Sfântului Vincențiu nu se opresc doar la ajutorul copiilor abandonați.

În timpul activității sale, din anul 1617 până la moarte sa, în anul 1660, Vincențiu a practicat toate faptele de milostivire trupească și sufletească, fapte care s-au concretizat prin următoarele opere:

- pentru copiii abandonați a construit 13 case, devenite mai târziu orfelinate;
- pentru cerșetori a înființat case de îngrijire, la Paris și în mai multe orașe din Franța;
- pentru pușcăriași a fondat fundația Pușcăriei Sfântul Lazăr;
- pentru galerieni (cei care erau condamnați la muncă silnică, pe galere) a organizat două fundații, la Paris și Marsilia;
- pentru sclavi - misiunile din Tunisia și Algeria;
- pentru populația devastată de război a trimis ajutoare și a asigurat locuri de refugiu;
- pentru bolnavi a înființat spitale și a organizat echipe de îngrijire la domiciliu;
- ...

Am putea continua lista cu multe alte fapte de milostivire, însă trebuie să vedem mai întâi de unde îi vin lui Vincențiu inspirația și puterea care l-au determinat să înfăptuiască aceste lucruri.

Toate actele de caritate amintite ne dau de înțeles că Vincențiu avea o inimă plină de milostenie, care știa să vadă amărăciunea și nevoile oamenilor și acționează pentru ei. Dragostea lui Isus față de noi a umplut inima lui Vincențiu și i-a dat energia necesară pentru a vedea și a veni în ajutor aproapelui său. Această inimă deschisă la Evanghelie, prin rugăciune și meditație, își trage energia din inima lui Isus.

Cu multă compasiune, dragoste și caritate față de aproapele său, Vincențiu dă mai departe milostivirea primită de la Dumnezeu.

Inima și credința lui Vincențiu s-au transformat în lumina a trei experiențe din viața sa:

- între anii 1613 și 1616 a trăit experiența îndoielii și a goliciunii sufletești. Trei ani, în care Vincențiu a luptat împotriva ispitelor ce vizau credința în Dumnezeu. Însă Dumnezeu cel milostiv și iubitor i-a luminat inima și i-a arătat calea pe care trebuie să pășească;
- la Gannes-Folleville, în ianuarie 1617, Vincențiu trăiește experiența milostivirii lui Dumnezeu pentru toți, prin spovada unui țăran pe patul de moarte. Vincențiu a înțeles atunci că Dumnezeu este milostiv și iartă și pe cei mai mari păcătoși. Este întâlnirea sa cu sărăcia spirituală;
- la Chatillon les Dombes, în august 1617, unde întâlnește iarăși milostivirea lui Dumnezeu care, de data aceasta, îl conduce să descopere, printr-o familie săracă și bolnavă, sărăcia materială.

Aceste trei evenimente l-au determinat să se dedice din toată inima și puterile sale în lupta împotriva sărăciei și să devină mărturisitorul milostivirii și dragostei lui Dumnezeu. După aceste trei experiențe, Vincențiu nu va mai vorbi niciodată de un Dumnezeu care ne pedepsește, ci de un Dumnezeu care este milostiv, iubitor, un Tată atent la situația materială și spirituală a fiilor Săi.

De la începutul activității sale, Vincențiu a avut grijă ca operele sale de caritate să aibă ca patron și exemplul pe Isus, iar scopul să fie practicarea carității și milostivirii. Într-o conferință de a sa spune : « (...) *Slujitorii săracilor să ia ca patron pe Domnul Nostru Isus, și ca scop, înfăptuirea dorinței Sale, care este ca toți creștinii să practice între ei fapte de caritate și de milostivire, dorință pe care ne-o face cunoscută prin cuvintele Sale : „Fiți milostivi precum Tatăl vostru este milostiv” (Lc 6,36)*”. (Cost XIII 423)

În meditația adresată confrăților săi, Vincențiu spune: „*Fiul lui Dumnezeu, (...) a voit să se facă om și să devină Pontiful nostru nostru, pentru a experimenta compasiunea față de mizeria noastră. Pentru ca să putem domni cu El în împărăția cerului trebuie, la rândul nostru să avem compasiunea Lui față de oameni, aici, pe pământ. Misionarii trebuie să fie umpluți de acest spirit de compasiune, sunt obligați prin starea și vocația lor să-i slujească pe cei mai*

mizerabili, pe cei mai abandonați și pe cei mai săraci material și spiritual”.
(Cost XI 77)

În conferința adresată confrăților săi, pe 6 august 1656, Vincentiu dezvoltă ideile sale despre spiritul milostivirii pe care fiecare slujitor al săracilor trebuie să-l aibă : « *Când mergem la săraci, trebuie să intrăm în sentimentele lor, pentru ca să suferim cu ei, să ne punem în dispoziția marelui apostol care a spus: « m-am facut totul pentru toți », (1Cor 9,22). Rugați-vă lui Dumnezeu să ne dea adevăratul spirit al milostivirii, acesta este propriul spirit al lui Dumnezeu, căci așa cum spune Biserica: îi aparține lui Dumnezeu să fie milostiv și să ne dea și nouă spiritul milostivirii. Să-i cerem lui Dumnezeu, fraților, să ne dea acest spirit al compasiunii și milostivirii, să ne umple inimile și faptele noastre în așa fel încât cei care văd un misionar să spună: iată un om plin de milostivire. (...) Să fim milostivi fraților și să exersăm milostivirea cu toți, în așa fel încât să nu găsim niciodată un sărac fără să-l consolăm, nici un om neștiutor fără să-l învățăm câteva cuvinte, lucrurile pe care trebuie să le creadă și ce trebuie să facă pentru a se mântui. O, Mântuitorule, nu ne permite să abuzăm de vocația noastră, nu ne lua spiritul milostivirii, căci ce o să fie de noi dacă ne iei milostivirea? Dă-ne-o nouă, deci, împreună cu spiritul blândeții și al umilinței ».*

Sfântul Vincentiu, în rugăciunile și meditațiile sale, se adresează deseori milostivirii lui Dumnezeu, pentru a se încredința lui Lui, sau pentru a-i încredința pe alții, dar mai ales spre a-i mulțumi pentru harurile primite. Folosește de multe ori, în scrierile sale, aceste două expresii: « prin milostivirea Divină » sau « cu milostivirea lui Dumnezeu ». Tot ce se face în bine, toate transformările și progresele în viața de creștin sunt prin și datorită milostivirii Divine.

Pentru Vincentiu, izvorul milostivirii divine este Isus pe cruce, el meditează frecvent la patima lui Isus și recomandă acest lucru și confrăților săi : « Să-l imităm pe Domnul Nostru Isus Cristos prin ceea ce a făcut și ceea ce ne-a învățat », spunea el în regulamentul Congregației Misiunii, fondată în 1625.

Să vedem, mai întâi, cum a primit și trăit Vincentiu milostivirea lui Dumnezeu, apoi vom vedea cum a pus-o în practică, în acțiunile sale față de aproapele.

Milostivirea lui Dumnezeu, pentru Vincențiu

Sfântul Vincențiu spunea deseori că este un mare păcătos și că are mare nevoie de mila și iertarea lui Dumnezeu. Cere de multe ori confratilor săi să implore milostivirea lui Dumnezeu pentru el. În scrisoarea adresată confratelui său de la Roma, pe 3 februarie 1641, scria : « *Congregația crește în număr și virtuți prin milostivirea lui Dumnezeu, (...), numai eu sunt mizerabil și păcătos, (...). O Domnule, cât de milostiv este Dumnezeu de mă suportă cu atâta răbdare și de atâta timp, iar eu sunt păcătos și mizerabil făcând abuz de milostivirea Sa* ».

În rugăciunea de încheiere a conferinței de pe 4 august 1655, spune: « O, Mântuitorule, știți ceea ce vrea inima mea să vă spună, ea se adresează Vouă, fântâna de milostivire, vedeți dorințele ei, ea tinde spre Dumneavoastră, ea aspiră la Dumneavoastră, ea vă dorește numai pe Dumneavoastră ».

Vincențiu, conștient de natura sa fragilă și păcătoasă, pune accentul pe milostivirea și dragostea lui Dumnezeu față de el. Dumnezeu ne iartă și ne iubește, înaintea meritului nostru. În corespondența sa cu Louise de Marillac, îi scrie, în 1632 : « *Fiți plină de încredere, căci sunteți fiica preaiubită de Domnul nostru, prin milostivirea Sa* ».

Pentru Vincențiu este clar că toți suntem copiii lui Dumnezeu și, prin milostivirea Sa, și cei mai mari păcătoși primesc iertare.

Milostivirea lui Vincențiu pentru aproapele său

Nu este suficient să vorbim de milostivire, trebuie să trecem la acte. Faptele de milostivire sunt marea operă a Sfântului Vincențiu și a colaboratorilor săi. Operele lui de milostivire au la bază trei virtuți: caritatea, mila și dreptatea. Aceste trei virtuți nu pot fi separate, nu se poate face caritate fără milă și dreptate, așa cum nu se poate face dreptate fără milă și caritate. Pentru Vincențiu, milostivirea pentru săraci și bolnavi nu este un simplu voluntariat, este o datorie, nu numai de caritate ci și de dreptate. Milostivirea lui Dumnezeu este pentru toți și dacă vrem să fim vrednici mărturisitori ai acesteia, precum Sfântul Vincențiu, trebuie să-i slujim pe toți săracii, să ne rugăm pentru ei, să ne gândim la mântuirea lor, trebuie, precum spune Vincențiu: «*să-i punem în mâinile milostive ale lui Dumnezeu*».

Pretutindeni sunt persoane sărace material și spiritual, persoane de susținut și de convertit. Pentru a le veni în ajutor Vincențiu folosește două rețete:

« slujirea materială și spirituală » și « prin cuvânt și fapte ». Aceste două rețete sunt însoțite de două verbe: a vedea sărăcia oamenilor și a asculta nevoile lor.

În conferința de pe 2 noiembrie 1656 Vincențiu vorbește despre operele Fiicelor Carității și a confrăților săi enumerând, ca pe o litanie, actele de milostivire: « *aceste fete bune practică milostivirea, această virtute frumoasă despre care se spune: « esența lui Dumnezeu este milostivirea », noi ceilalți o practicăm și trebuie să continuăm a o pune în practică toată viața, prin: milostivire trupească, milostivire sufletească, milostivire în misiunile noastre, milostivire când alergăm la nevoile aproapelui nostru, milostivire când suntem acasă, milostivire pentru săraci, învățându-i lucrurile necesare pentru mântuire, milostivire în toate ocaziile pe care Dumnezeu ni le pune pe cale »*.

Prin acest text vedem clar că pentru Vincențiu milostivirea este o virtute care trebuie trăită în toate evenimentele vieții. O virtute pe care o primim de la Dumnezeu. Fără El nimic nu se poate face, noi suntem, deci, instrumentele milostivirii Lui.

Închei cu această imagine a Sfântului Vincențiu, care se află în capela din Berceau, locul natal al sfântului.

Acest vitraliu arată bine în ce spirit a trăit și a activat Vincențiu toată viața sa.

Să-l examinăm mai de aproape: vitraliul reprezintă urcarea în cer a sfântului care, așezat pe un nor, este împins în sus de doi îngeri.

Acești îngeri reprezintă faptele de caritate trupească și sufletească, iar ceilalți doi îngeri, copiii, se țin de Vincențiu și îi sprijină mâinile, ei reprezentând în special copiii abandonati, însă și toate persoanele pe care Sfântul le-a ajutat în timpul vieții sale.

La Vincențiu observăm câteva gesturi: mâna stângă îndreptată spre noi, este răspunsul la laudele aduse sfântului pentru operele sale. Vincențiu, în umilința sa, ne spune: opriți-vă să mă lăudați pe mine, pentru faptele de milostivire făcute.

Mâna dreaptă, care arată spre cer, ne spune: totul și toate vin de la Dumnezeu, din a Sa mare milostivire. Pe El să-l lăudați, El este la originea tuturor operelor înființate. Fără Dumnezeu nimic nu s-ar fi realizat, fără mila și dragostea Sa nimic nu ar exista. Dumnezeu cel milostiv este la originea fiecărei acțiuni. Vincențiu, ca și noi, reprezintă doar instrumentul, suntem mărturisitori ai milostivirii Sale.

Sfântul Vincențiu este pentru noi un exemplu al trăirii și practicării faptelor de milostivire. Astăzi, ca și acum patru sute de ani, el ne încurajează și ne îndeamnă cu aceste cuvinte: « să fiți milostivi și să practicați milostivirea cu toată lumea » Ca, odată ajunși în fața lui Dumnezeu, să auzim și noi, precum Sfântul Vincențiu, aceste cuvinte : «*Veniți, binecuvântații Tatălui meu, moșteniți împărăția care a fost pregătită pentru voi de la crearea lumii,*³⁵ *căci am fost flămând și mi-ați dat să mănânc, am fost însetat și mi-ați dat să beau, am fost străin și m-ați primit,*³⁶ *gol și m-ați îmbrăcat, bolnav și m-ați vizitat, am fost în închisoare și ați venit la mine*». (Mt 25, 34-36)

Întrebări :

1. Care sunt aspectele, evenimentele care l-au condus pe Sfântul Vincențiu să fie mărturisitorul milostivirii lui Dumnezeu?
2. La ce mă inspiră exemplul Sfântului Vincențiu în trăirea milostivirii lui Dumnezeu?
3. Vocația mea de creștin și vincentian mă ajută să fac fapte de milostivire? Ce fapte? Cum le fac?